

Ibaluwa ya Pauli kwa Waroma

Ichilongole

Ibaluwa ya Pauli kwa Waroma tsayandikighwa na Mtumighwa Pauli chipindi cha miyaka ya hamsini na nne na hamsini na nane kulawa Yesu helekighwe. Pauli tsang'ana yangile Roma bae, apfo tsakatuma ibaluwa ino kuwalaghitsa Wakiristu wa Roma, wose Wayahudi na iwanu iwali si Wayahudi bae. Tsakandika ibaluwa ino hang'ali mne ghumji ghwa Kolinto kwaang'ali yokala matsuwa agho. Pauli tsakandika ili iwanu wa isi tsingi wamtoghole na kumtegheletsa Yesu Kiristu (16:26).

Ibaluwa ino chinu chikulu kwa Wakiristu wose, wa chila hanu na chila chipindi kwaapfila pfayandikighwe mwatsimwatsi na Pauli na pfailonga ukombotsi watupata kubitila Yesu Kiristu. Pauli pfipfila koitenda Imbuli Inoghile ya Yesu na Laghano ly a Ghumwande pfilunge. Iwasomi wengi wolonga ghumstali mkulu ghendo mne ibaluwa ino ighwo ghuno 1:16, ighulonga, "Siyonela chinyala bae Imbuli inoghile, kwaapfila ayo ya ingupfu ye Imulungu kwa ukukombolighwa kwa chila imunu iyotogholo, kwanzila kwa Wayahudi, kuya kwe iwanu wa isi tsingi." Isula ya mwanduso mbaka ya kumi na mibili tsa ibaluwa ya Waroma tsina malangulitso gha mghati ghendo, na kwanzila (13-15) hana malaghitso kwa Wakiristu pfawobamighwa wakale.

Ighali mno

Isula ya 1:1-15 Pauli kakwandusa ibaluwa yake kwa kulonga yeye imwenyegho yali nani na yang'ali yowandikila tsina nani.

Isula ya 1:16-11:36 kolonga apfila imunu pfayali na pfayodaha ukukombolighwa kubitila Yesu.

Isula ya 12:1-15:13 Pauli kowalaghitsa Wakiristu pfawobamighwa kukala.

Isula ya 16 Pauli komalitsila na kuwalamsa iwanu iwali mne kanisa ly Roma.

1 ¹Nene Pauli, mtumwa wa Kiristu Yesu. Imulungu tsakang'ema niwe mtumighwa na kambaghula niwapetele iwanu Imbuli yake Inoghile.

²Aho ghumwande Imulungu tsakawalongela iwanu Imbuli ino Inoghile kubitila manabii wake mne Ghamaandiko Mahenzeluka. ³⁻⁴Mbuli ino Inoghile yolonga mbuli tse Imwana we Imulungu, Imtwatsa wetu Yesu Kiristu, yeye kwa lukuli tsakelekighwa mne lukolo lwa Daudi. ^aKwa muhe wake wa uhenzeluka, na kwa ngupfu yake ya kutsilihuka yeye tsakalangusighwa yawe Imwana we Imulungu. ⁵Yeye iyo yatutendele twetwe uluso na kutwing'a utumighwa wa kuwalongotsa iwanu wa makabila ghose mne ukutogholo ikughala ukuhulika. ⁶Mwemwe mwa iwanu ka wawo, yamkemighwe muwe iwanu wa Yesu Kiristu.

⁷Lelo nomwandikilani mwemwe wose yamkala Roma yamnoghelighwa ne Imulungu, yamkemighwe muwe wanu wake wahenzeluka.

Imulungu aba wetu na Imtwatsa wetu Yesu Kiristu wamtendeleni uluso na wamtendeni mkale tsegħamba.

^a1:3-4 twika hamwe ghumstali wa kadatu na wa kane, kwaapfila twona pfinogha kwa Mtwatsa Yesu Kiristu koneka mna ghumstali wa kadatu

Pauli kobama yangile Roma

⁸ Tanu nonge mighede kwe Imulungu wangu kubitila Yesu Kiristu kwaajili ya mwemwe mwose, kwaapfila ukutogholo kwenu kopetighwa muisi mwose.

⁹ Nomsang'anila Imulungu kwa ghumoyo ghwangu ghose kwa kupeta Imbuli Inoghile ye Imwanaghe. Na yeye ka mkalangama wangu pfanikumbukani

¹⁰ ghamatsuwa ghose hanilomba. Nomlomba ka Imulungu ang'abama yanende nidahe kumwangilani. ¹¹ Kwaapfila tsanisulukila ghendo kumwonani na kwihangila namwe balaka tsayomwing'ani Ghumuhe Mwenzeluka ili kuwatenda mkomale.

¹² Chanilonga hano, wose twikanze, mwemwe mnitoghole nene na nene nimtogholeni mwemwe.

¹³ Mwemwe ndughu tsangu, nobama mmanye pfino, tsaning'ali nibamagha kumwangilani ili iwanu wamtoghole Imulungu kuna mwemwe ka iwanu pfawamtoghole Imulungu kwe iwanu si Wayahudi bae, lekeni mbaka sambi nighomighwa kumwangilani. ¹⁴ Nilaghitsighwa sang'ano ya kuwapetela Wagiriki na awala si Wagiriki bae, na kuwapetela awala iwakengele na iwabotsi. ¹⁵ Apfo, nene nosulukila sideke kuwapetelani Imbuli Inoghile mwemwe pfipfila yamkala Roma.

Ingupfu ye Imbuli Inoghile

¹⁶ Siyonela chinyala bae Imbuli Inoghile, kwaapfila ina ngupfu ye Imulungu ya kumkombola chila munu iyoitogholo, tanu kwe Wayahudi, kuya kwe iwanu iwal si Wayahudi bae. ¹⁷ Mana Imbuli Inoghile yolangusa mwatsi Imulungu pfayowatenda iwanu wanoghe kuna yeye kwa ukutogholo, kulawa mwanduso mbaka utsighilo. Ka pfayandikighwe mne Ghamaandiko Maenzeluka; "Imunu iyanoghile kwe Imulungu katsokala kwa ukutogholo."

Iwanu wose wana nzambi

¹⁸ Kulawa kulanga Imulungu kaghubula maya yake kwa nzambi tsose na kwa ghose ghehile gha iwanu wala iwoutenda ukweli uleke kumanyika kwa ghehile ghawo. ¹⁹ Kwaapfila aghala ighomtenda Imulungu yamanyike kuna wawo ghamwatsi ghendo. Na Imulungu mwenyegho kaghatenda ghawe mwatsi.

²⁰ Kulawa ghamatsuwa Imulungu hayalumbile isi, uweto wake wa ghamatsuwa ghose na ulungu wake pfomanyika mwatsi, hata ka ng'apfikoneka kwa tsinenge bae. Iwanu wodaha kuumanya kwa pfinu pfayalumbile. Apfo wahela chinu che ukwiyamila. ²¹ Wammanyi Imulungu, lekeni ng'awamtunitse bae ka Imulungu wawo wala ng'awalongile mighede kuna yeye, ila chawalangule tsachiwa cha ubotsi na imimoyo yawo tsaignighwa chisi. ²² Tsawalonga wawo wakengela, lekeni wawa wabotsi. ²³ Waleka kumtunitsa Imulungu yang'akufa bae, lekeni wapfitunitsa ipfinyagho ipfighala ne iwanu iwakufa, na iwapfideghe ne iwanyama na awala iwtambala.

²⁴ Apfo Imulungu kawaleka wasulukile pfihile mne imimoyo yawo na wetendele pfinu pfe chinyala mne ng'uli tsawo. ²⁵ Waughalusa ukweli we Imulungu kwa ughutsu, wapfitamanila na wapfitumikila ipfinu ipfilumbighwe ne Imulungu, ila ng'awamtunitse bae mwenyegho Mulumba iyobamighwa kutunyighwa ghamatsuwa ghose. Ona.

²⁶ Kwaapfila wotenda pfino, Imulungu kawaleka wengilighwe na tsitamaa tse chinyala. Hata wapinga wawo waleka kuwasa na iwamale tsawo ka Imulungu pfawalumbile, tsawesulukila iwenyegho. ²⁷ Iwamale pfipfila waleka kuwasa ne wapinga tsawo ka Imulungu pfawalumbile, wesulukila iwenyegho. Wetendela pfinu pfa chinyala iwamale kwa iwamale. Apfo weghalila wenyegho maghayo kwa ghehile ghawo ghawatendile.

²⁸ Kwaapfila iwanu awo tsawalema kumtanga Imulungu kwa mbutsi tsawo, Imulungu kawaleka wawinze mbutsi tsawo tsihile, waghataenda aghala ghawaghomighwe kughatenda. ²⁹ Iwanu wano wamemesighwa ghehile ghose, kwiha na ukubunza na chepfu na ukukoma na ughobo na ughutsu na ukudesa na ung'ene, ³⁰ iwowabangitsila wayawo, iwomuhila Imulungu, iwligha, iwtunya, iweghoda, iwbama kutenda ghehile na iwolema kuwategheletsa awala iwaweleke. ³¹ Wahela tsimbutsi na ng'awokinda bae laghano na ng'awowanoghela bae au kuwonela libatsi iwanu wangi. ³² Womanya ka ghamalaghitsa ghe Imulungu gholonga iwanu iwtenda pfinu ka pfino wobamighwa wafe, lekeni wotenda pfinu apfo na si pfifo pfiliheka bae, ila pfipfila wowatogħola awala iwtenda pfinu apfo.

Kuhigha kwa Imulungu

2 ¹ Apfo ghwe miyangu, ka kwowahigha iwanu wangi, ng'udaha bae kwiyamila hata ka uli nani. Kwaapfila hauwahigha wanu wangīaku nagħwe kogħatenda aghala ghawtotenda wawo, kwehigha imwenyegħo. ² Na twetwe twomanya ka ukuhigha kwe Imulungu kwolongesa kwa awala iwtenda pfinu ka apfo. ³ Lekeni ghwiegħwe yauwahigha awala iwtenda agho, nagħwe mwenyegħo kogħatenda ghagħo, angu kopfikitsa kutsohepa ukuhighħiġwa ne Imulungu? ⁴ Au koubetsa unogħelo mkulu we Imulungu na ukududumila kwake na kufinya kwake għumoyo, angu ng'utanga bae ka unogħelo we Imulungu wokulongotsa ili uleke nzambi? ⁵ Lekeni ghwiegħwe kuna għumoyo mkomu na kwa msuġħu kuleka ghehile, apfo kwiikila imwenyegħo maya ng'ulu ye Imulungu mne litsuwa lila lya ukuhigha kwe Imulungu kwa haki hakutsogħubulighwa. ⁶ Imulungu katsomliha chila munu kwa achila chayasang'an. ⁷ Iwanu wala iwogħendelela kutenda għanogħile aku wobama utunitso na ukutogħolighwa na kulexa kuhinyika, iwanu wano Imulungu katsoweng'a ughima wa matsuwa ghose. ⁸ Lekeni awala iwelangula iwenyegħo, awala iwolema ukweli, ili wagħawinze għeħile, Imulungu katsowahigha ghendo kwa maya yake. ⁹ Magħayo na usungu utsompata chila munu iyotenda għeħile, tanu kwa Wayahudi kuya kwa iwanu iwalii si Wayahudi bae. ¹⁰ Lekeni Imulungu katsowatunya, katsowatogħola, na katsoweka tseghamba iwanu wala iwtenda għanogħile, tanu Wayahudi kuya awala iwalii si Wayahudi bae. ¹¹ Kwaapfila Imulungu ng'ololagħa bae chihħanga che imunu.

¹² Awala iwtenda għeħile akuno wahela Għamalaghitsa għa Musa, watsakwagħha bila Għamalaghitsa, na awala iwtenda għeħile akuno wana Għamalaghitsa għa Musa, watsoħiġħiġwa kwa Għamalaghitsa. ¹³ Kwaapfila si awala iwholika Għamalaghitsi iwo iwanogħile kwe Imulungu, ila awala iwkindha Għamalaghitsi iwo iwtoperiġiħwa wanogħha hambele he Imulungu. ¹⁴ Iwanu iwalii si Wayahudi bae wahela Għamalaghitsa għa Musa. Lekeni hawotenda kulawa mne imimoyo yawo ka Għamalaghitsi pfogħobama, wawo wenyeħgo wakuwa na għamalaghitsi mghati mwawo hata ka wahela Għamalaghitsa għa Musa. ¹⁵ Kwaapfila wolangusa ka īghobamighwa na Għamalaghitsi għandik ġiġi mne mimoyo yawo. Mimoyo yawo yolangusa ka aino kweli, kwaapfila għamawatso ghawu għolangusa ka wotenda għanogħile au għeħile. ¹⁶ Aħha għażiex kubitila Yesu Kiristu hayatsoħiġha mbuli tse chinyelenyele tse iwanu, ka Imbuli Inogħile yaniipetile pfailonga.

Wayahudi na Għamalaghitsa għa Musa

¹⁷ Lelo ghwiegħwe, iwikema imwenyegħo Myahudi; kohuwila Għamalaghitsa, kwegħodela kuwa imunu we Imulungu. ¹⁸ Kwomanya aghala ghobama Imulungu utende na kwodha kusaghħula ighanogħile kwaapfila Għamalaghitsa ghakkulangulitsa. ¹⁹ Kwpfikitsa ghendo ghwiegħwe kwa imunu yowalongotsa pfifita

na kwa chimuli kwe iwanu wala iwali mchisi,²⁰ kwa mlangulitsi wa wabotsi na mlangulitsi wa awala ng'ana wakomale, kwaapfila kwopfikitsa mne Ghamalaghitso kunagho ukumanya kose na ukweli.²¹ Lelo ghweghwe yuwalangulitsa weyagho, ule ng'awilangulitsa mwenyegho bae? Kwowapetela weyagho waleke kwiba, pfii ghweghwe mwenyegho ng'ukwiba bae?²² Ghweghwe yaulonga iwanu waleke ughoni, pfii ghweghwe mwenyegho ng'utenda ughoni bae? Kwoihila pfinyagho pfe imilungu, pfii ghweghwe ng'ukwiba bae mne tsing'anda tse imilungu?²³ Kweghodela Ghamalaghitso ghe Imulungu, pfii ghweghwe mwenyegho ng'umbetsa Imulungu kwa kuleka kughakinda Ghamalaghitso ghake?²⁴ Ka pfayandikighwe mne Ghamaandiko Maenzeluka, "Iwanu si Wayahudi waliligha taghwa lye Imulungu kwaajili ya mwemwe Wayahudi."

²⁵ Ukwingila ngoma kunogha ka kokinda Ghamalaghitso, lekeni ka ng'aughakinda bae Ghamalaghitso, kweghala ne imunu yula ng'ana yengile ngoma bae.²⁶ Iwanu iwali si Wayahudi, awala ng'ana wengile ngoma bae wang'atenda ka Ghamalaghitso pfoghaboma, angu ng'awatsopetighwa ka wengila ngoma bae?²⁷ Iwanu iwali si Wayahudi, awala ng'ana wengile ngoma bae kwa lukuli, lekeni woghakinda Ghamalaghitso watsowahighani mwemwe Wayahudi kwaapfila ng'amghakinda bae Ghamalaghitso, hata ka mnagho Ghamalaghitso ighandikighwe.²⁸ Myahudi ghendo si yula Myahudi wa kunze bae, wala ukwingila ngoma si chinu hela cha kunze bae wala cha lukuli.²⁹ Lekeni Myahudi ghendo iyo yula iyali Myahudi kwa mghati, ayula yengile ngoma mne ghumoyo ghwake. Aino isang'ano ye Ghumuhe we Imulungu, si chinu cha ghamalaghitso ighandikighwe. Imunu iyali apfi kotogholighwa ne Imulungu, si ne iwanu bae.

3 ¹ Angu lelo Myahudi kana chinu chachi ichongetseke kubita wanu wangi?
3 Apfi ukwingila ngoma chinu chikulu?² Ona, kuna pfinu pfikulu pfingi. Chamwanduso, Wayahudi tsaweng'ighwa imbuli ye Imulungu.³ Ka wamwenga wawo ng'awomtoghola Imulungu bae, pfii chinu acho chitsomtenda Imulungu aleke kutogholighwa?⁴ Mbe, si pfipfo bae! Leka Imulungu yoneke kolongesa, na chila imunu kamghutsu. Ka pfayandikighwe mne Ghamaandiko Maenzeluka,

"Chila haulonga mbuli tsako chila munu kakona tsolongesa
na hauhigha ghweghwe kwohuma."

⁵ Lekeni ka ukwiha kwetu kwolangusa Imulungu kotenda pfinoghile, lelo tulonge choni? Tulonge Imulungu kototsa hayotuhigha? Ahano nolonga ka imunu.⁶ Si pfipfo bae! Ing'awile apfo, Imulungu ang'adahiletse kuihigha isi?

⁷ Imunu yumwe kodaha kulonga, "Ka ughtusu wangu wakongetsa ukulongesa kwe Imulungu na wakongetsa utunitso wake, lelo ule nohighighwa ka nina nzambi?"⁸ Ule ng'atulonga, "Leka tutende ghehile ili ighanoghile ghatse?" Iwanu wangi wandigha, walonga ka nene nolangulitsa apfo. Watsohighighwa ka pfawobamighwa.

Kuduhi yanoghile kwe Imulungu

⁹ Tulonge choni lelo? Twetwe Wayahudi tunogha kubita iwanu wangi? Mbe! Ka pfaniwalongele aho mwanduso ka Wayahudi na iwanu wangi wose wana nzambi.
10 Ka pfayandikighwe mne Ghamaandiko Mahenzeluka;

"Kuduhi hata yumwe iyanoghile,

¹¹ kuduhi hata yumwe iyotanga,

kuduhi hata yumwe iyombama Imulungu.

¹² Wose wamleka Imulungu,

wose wawa ka wola,

kuduhi yotenda ghanoghile,

kuduhi hata yumwe.

¹³ Mimelo yawo iwa ka tsikabuli itsili mwatsi milimi yawo yolonga ughutsu.

Mmilomo mwawo wana tsimbuli tsine sumu ka ya nzoka.

¹⁴ Milomo yawo imema ukulighita na usungu mkulu.

¹⁵ Ghamaghulu ghawo ghotsumilila ukukoma.

¹⁶ Hohose hawoghenda wohinya na woleka maghayo.

¹⁷ Ng'awamanyile bae kukala tsegħamba.

¹⁸ Ng'awompfuka Imulungu bae."

¹⁹ Lelo twomanha ka Għamalagħitso għa Musa hagħolonga, għolonga ne iwanu wala iwobamighwa kulongtsighwa na Għamalagħitso ili chila munu yaleke kudaha kwiyamila, na wanu wose wahīgħiġwe ne Imulungu. ²⁰ Apfo kudħu imunu wowose yatsopetighwa kanogħha hambele he Imulungu kwa kutenda pfaghobama Għamalagħitso, ila Għamalagħitso għotutenda twalangitse kutenda nzambi.

Pfatupetighwa tunogħha hambele he Imulungu

²¹ Lekeni sambi, Imulungu kaitenda inzila yake ya kuwatenda iwanu kuwa wanogħha hambele hake imwenyegħo imanyike. Inzila ino ng'aini uwalha għamalagħitso bae. Hata ipfitabu pfa Għamalagħitso ipfiandik ġiġi na Musa na pfa manabbi pfolangusa chinu chino. ²² Imulungu kowatenda iwanu kuwa wanogħha hambele hake kwa kumtoghola Yesu Kiristu. Imulungu kotenda apfo kwe iwanu wose iwomtoghola Kiristu, kudħu ubaghutiżi wowose kwa Wayahudi ne iwanu wangi, ²³ kwaapfha chila imunu katenda nzambi na kuhunguk ġiġi ne utunitso we Imulungu. ²⁴ Lekeni kwa uluso wa hela we Imulungu, iwanu wose wat-sotendighwa wanogħha hambele he Imulungu kubitila Yesu Kiristu iyowaghombola.

²⁵ Imulungu kamla pfa Yesu ili kwa lifwa lyake yawa nzila ya kuwalegħusila iwanu nzambi tsawwa kwa ukutoghola idamu yake. Katenda apfi ili kulangusa ukunogħha kwake hambele he iwanu kwaapfha mne ukududumila kwake yeże ng'atsihħiġħile bae tsinżambi itsilongole kutendighwa. ²⁶ Katenda apfo ili kulangusa haki yake kwe iwanu, ili yawa yane haki na yadahe kumtenda yawa na haki imunu wowose iyomtoghola Yesu.

²⁷ Lelo twodha kwighodela choni? Haduhu! Pfii imunu kodha kwighoda kwa kukinda Għamalagħitso? Bae, ila kwa ukutoghola. ²⁸ Kwaapfha imunu kotendighwa kanogħha kwe Imulungu kwa ukutoghola, na si kwa ukukinda Għamalagħitso bae.

²⁹ Angu Imulungu ka Imulungu wa Wayahudi walihka? Angu naye si Imulungu wa iwanu wangi? Ona yeże ka Imulungu wa iwanu wangi, ³⁰ kwaapfha Imulungu ka yumwe, na yeże katsowatenda wanogħe kuna yeże kwa ukutoghola kwawo Wayahudi iwekema wengħla ngoma, pifil fil-katsowatenda wanogħe kuna yeże kwa ukutoghola kwawo iwanu iwali si Wayahudi, iwokemigħwa ng'awengile ngoma.

³¹ Pfii lelo twogħekha hambali Għamalagħitso kwa ukutoghola kuno? Mbe, si pifpo bae, ila twogħawinza Għamalagħitso agho.

Abrahamu kotogħolighwa

4 ¹ Lelo tulongetse mbuli tse mbala wetu Abrahamu, pfayatangile chinu chino?

² Mana ka Abrahamu tsakpetighwa kanogħha kwa aghħala ghayatendile, ang'awile na chinu cha kwighodela, lekeni si hambele he Imulungu bae. ³ Angu Ghamaandiko għolongatse? Għolonga, "Abrahamu tsakamtoghola Imulungu, apfo koneka kanogħha hambele he Imulungu." ⁴ Imunu hayosang'ana, ng'olih ġiġi bae ka ghweko, ila kolih ġiġi ka malih. ⁵ Lekeni awala ing'awħuwil għamatendo ghawu għanogħi, il-a kolih ġiġi ka malih. Imulungu yowatenda iwanu weħile wonke wħażżeha.

nzambi.⁶ Daudi tsakalonga chinu chichino, hayalongile ukubweda kwe imunu yula iyopetighwa kanogha kwe Imulungu bila kulola chatendile.

⁷ "Wabweda awala iwaleghusighwe matotso ghawo,
na nzambi tsawo itsileghusighwe.

⁸ Kabweda imunu yula nzambi tsake ing'atsipetighwa bae ne Imtwatsa!"

⁹ Pfii ukubweda kuno, wobweda awala Wayahudi iwekema iwengile ngoma waliyeka au pfipfila na awala iwanu iwal si Wayahudi iwkemighwa ing'awengile ngoma bae? Ka pfanongole kulonga, Abrahamu tsakamtoghola Imulungu na kwa ukutogholo kwake kapetighwa kana haki.¹⁰ Lelo apetelighwe tsuachi ka kana haki? Hala hang'ali ng'ana yengile ngoma au hengile ngoma? Tsakapetighwa kana haki hang'ali ng'ana yengile ngoma na si hengile ngoma bae!¹¹ Abrahamu tsakengila ngoma hambele, na kwingila ngoma kwake tsukalala chitango cha ukulangusa ka Imulungu kamtenda kana haki kwaajili ya ukutogholo kwake hala ng'ana yengile ngoma. Apfo Abrahamu kawa aba we iwanu iwomtoghola Imulungu hata ka ng'awengile ngoma bae ili Imulungu yawapete wana haki.¹² Pfipfila Abrahamu ka aba wa awala iwengile ngoma, lekeni si kwa kwingila ngoma kuliheka bae, ila kwaapfila woiwinza nzila ila ya ukutogholo yakalile nayo aba wetu Abrahamu yaiwinzile ahala ng'ana yengile ngoma.

Imulungu kelaghana na Abrahamu

¹³ Imulungu tsakamlongela Abrahamu ne iwatsukulu wake ka isi yose ing'awile yavo. Watsoibokela isi yose si kwaapfila Abrahamu tsakatenda ka ghamalaghitso pfaghlongile, ila kwaapfila kamtoghola Imulungu, Imulungu kamtenda kana haki.¹⁴ Kwaapfila ka aghala ghayalongile Imulungu wakwing'ighwa iwanu wala iwoghakinda Ghamalaghitso waliheka, lelo ukutogholo kutsakuwa kwahela sang'ano, na pfipfila chayalongile Imulungu chitsakuwa chahela sang'ano.¹⁵ Ghamalaghitso ghoghala maya ye Imulungu, lekeni ka kuduhu Ghamalaghitso, kung'akalile kuduhu matotso.

¹⁶ Apfo, laghano lyehuwila ukutogholo, ili laghano lila lyoneke ghweko lye Imulungu kwa kolo tsose tsa Abrahamu, si kwa awala iwoghakinda Ghamalaghitso waliyeka, ila pfipfila kwa awala iwotogholo ka pfayatendile Abrahamu, iyali aba wetu wose.¹⁷ Ka Ghamaandiko Mahenzeluka pfaghlonga, "Nikusaghula uwe aba wa makabila mengi." Yeye ka aba wetu hambele he Imulungu iyamtoghole. Imulungu iyoweng'a ughima iwanu iwafile na kwa laghitso lyake, ipfinu ing'apfili baho pfakuwa baho.¹⁸ Hata hakukalile haduhu ichinu ichimtendile Abrahamu arolele laghano, Abrahamu kamtoghola Imulungu na kulilolela laghano, apfo kawa aba wa ghamakabila ghose. Ka Ghamaandiko Mahenzeluka pfaghlonga, "Mweleko ghwako ghutsakuwa ketseketshe ka tsinondo!"¹⁹ Abrahamu tsakalala, na miyaka yake tsaikala ka miya imwe, lekeni yeye tsakatoghola ghendo, hata ka tsakamanya ng'odaha bae kupata imwana, na mwehe wake Sara ng'adahile bae kweleka.²⁰ Abrahamu ng'alekile bae kilitogholo laghano lye Imulungu, ila kapata ingupfu kwa ukutogholo kwake, apfo kamtunitsa Imulungu.²¹ Tsakamanya ghendo ka Imulungu kodaha kughatenda aghala ghalaghane naye.²² Apfo kwa ukutogholo kwake, "Imulungu kampeta Abrahamu ka imunu yanoghile kuna yeye."²³ Mboli ino "tsakapetighwa kanogha kwe Imulungu," tsang'ayandikighwe kwaajili ya Abrahamu yaliheka bae,²⁴ ila na twetwe pfipfila yatupetighwa tunogha kwe Imulungu yatumtoghola, iyamtsilihule Imtwatsa wetu Yesu.²⁵ Yeye tsakalapfighwa yafe kwaajili ya nzambi tsetu, kuya katsilihuka ili tupetighwe tunogha kwe Imulungu.

Ughima iuli mghati mwa Yesu

5 ¹ Apfo kwa ukutogholia tutendighwa twahela matotso hambele he Imulungu, lelo twokala tseghamba ne Imulungu kubitila lmtwatsa wetu Yesu Kiristu.

² Kwa ukutogholia kwetu, Yesu katughala kune uluso we Imulungu, na bila kupfuka twoolela utunitso we Imulungu. ³ Si chinu acho chiliheka bae, pfipfila toghadeng'elela maghayo ghetu, kwaapfila twomanya maghayo ghoghala ukududumila, ⁴ ukududumila kwoghala ukutogholighwa ne Imulungu, na ukutogholighwa ne Imulungu koghala lolelo. ⁵ Lolelo ng'alimghela imunu chinyala bae, kwaapfila Imulungu kawika unoghelo wake mmimoyo mwetu kubitila Ghumuhe Mwenzeluka iyatwing'ile twetwe.

⁶ Mana hatung'ali twahela ngupfu, Kiristu tsakafa kwaajili ya iwanu wehile.

⁷ Pfikomu kwe imunu wowose ukufa kwaajili ya imunu yane hak, lekeni yodahika imunu ukufa kwaajili ya imunu yanoghile. ⁸ Lekeni Imulungu katulangusa pfotunoghela. Hatung'ali twawanzambi, Kiristu tsakafa kwaajili ya twetwe.

⁹ Kwaapfila kwa idamu yake tupetighwa twahela nzambi, tutskombolighwa ghendo na yeye mne maya ye Imulungu! ¹⁰ Kwaapfila hatukalile wehile we Imulungu, tsakatulamlitsa naye kubitila lifwa lye Imwanaghe. Kwaapfila sambi tulamliisighwa naye, tutskombolighwa ghendo kubitila ughima wake! ¹¹ Lekeni si agho ghaliyeka bae, ila wose twodeng'elela kwa aghala ghatendile Imulungu kubitila lmtwatsa wetu Yesu Kiristu iyatulamltse ne Imulungu.

Adamu na Kiristu

¹² Nzambi tsingila muisi kubitila imunu yumwe na lifwa lingila kubitila nzambi. Apfo lifwa liwatsila iwanu wose, kwaapfila wose tsawatenda nzambi. ¹³ Hala ng'ana Ghamalaghitso gha Musa ghalapfighwe bae, nzambi tsayamuisi. Lekeni nzambi ng'aipetighwe bae ka nzambi hala hakukalile kuduhi Ghamalaghitso. ¹⁴ Lekeni lifwa tsalitawala kulawa ghamatsuwa gha Adamu mbaka ghamatsuwa gha Musa, na hata kwa awala ing'awatendile nzambi ka nzambi iyatendile Adamu.

Adamu tsakakala chitango cha Kiristu iyatsile hambele. ¹⁵ Lekeni ghweko lye Imulungu ng'alighala bae na totso lya Adamu. Mana hata ka iwanu wengi tsawafa kwa totso lya imunu yumwe, Imulungu katsakongetsa uluso wake na ghweko iikwenela kwa iwanu wengi, kulawa kwa imunu yumwe, iyo Yesu Kiristu. ¹⁶ Ghweko lya Imulungu ng'alighala bae na totso lye imunu yumwe. Kwaapfila imunu yumwe hayatotsile, Imulungu tsakahigha, lekeni hala hawatotsile iwanu wengi, Imulungu kaghala ghweko lya ukuwapeta iwanu wanogha. ¹⁷ Kwa nzambi ya imunu yumwe, lifwa tsalitawala kubitila imunu ayo yumwe. Lekeni yolangusa ghendo, chayatendile imunu yula yumwe, Yesu Kiristu, chikulu sideke. Wose iwobokela uluso mkulu we Imulungu na ghweko kulu lye kupertighwa wanogha kwe Imulungu, watsotawala mne ughima kubitila Yesu Kiristu.

¹⁸ Lelo ka totso limwe litenda iwanu wose wahighighwe, pfipfila chinu chimwe chinoghile chowakombola iwanu wose na choweng'a ughima. ¹⁹ Kwaapfila kwa ukuleka kuhulikitsa kwa imunu yumwe, iwanu wengi tsawengila mnzambi, apfo pfipfila kwa ukuhulikitsa kwa imunu yumwe, iwanu wengi tsawatendighwa wanogha kwe Imulungu.

²⁰ Ghamalaghitso tsaghala lawila ili ghamatotsa ghogetseke, lekeni nzambi hayongetseke, uluso we Imulungu nawo tsawongetseka ghendo. ²¹ Ka nzambi pfaiteawale mne lifwa, pfipfila uluso we Imulungu utsotawala kubitila ukunogha kwe Imulungu, na kughala ughima wa ghamatsuwa ghose kubitila Yesu Kiristu lmtwatsa wetu.

Tufa mnzambi, twawaghima mghati mwa Kiristu

6 ¹Lelo tulonge choni? Apfi tughendelele kukala mnzambi ili uluso we Imulungu wongetseke? ²Mbe! Twetwe tufa mne nzambi, lelo tudahatse kukala keli mne nzambi? ³Angu ng'ammanyile bae ka hatubatitsighwe tsatwilunga na Kiristu Yesu? Twetwe tsatwilunga mne lifwa lyake kwa kubatisighwa. ⁴Kuya hatubatitsighwe tsatusikighwa hamwe naye na twilunga mne lifwa lyake, ili ka Kiristu pfayasiliuke kulawa mne lifwa kwa utunitso wa Aba, pfpifila na twetwe tudahe kukala mne ughima wa sambi.

⁵Kwaapfila ka twilunga naye mne ukufa, pfpifila twitselunga naye mne ukutsilihuka. ⁶Kwaapfila twomanyaunu wetu wa ghumwande uwambighwa hamwe na Kiristu mne msalaba ili ngupfu ye nzambi mlukuli mwetu ihinyighwe, ili tuleke kuwa watumwa we nzambi keli. ⁷Kwaapfila hatukufa mne nzambi, twokombolighwa kulawa mne nzambi. ⁸Lelo ka tufa naye Kiristu, twotogholaka tutoskala naye. ⁹Kwaapfila twomanya Kiristu tsakasilihuka, naye ng'akufa keli bae, lifwa ng'alimtawala keli bae. ¹⁰Apfo kwaapfila tsakafa mala lumwe, nzambi yahela ngupfu keli kuna yeye, na ughima woyokala, kokala hamwe ne Imulungu. ¹¹Pfpifila namwe mwipete muwenyegho ka mfa mne nzambi, lekeni mwa waghima kwe Imulungu kubitila Yesu Kiristu.

¹²Apfo nzambi ileke kutawala mne ng'uli tsenu itsikufa, ili mleke kutsiwinza dong'o tsa lukuli. ¹³Mleke kulapfa pfilungo pfe ng'uli tsenu pfitende ghehile, ila mwilapfe iwenyegho kwe Imulungu, ka ivanu imtsihulighwe kulawa mne lifwa, pfilapfeni pfilungo pfenu kwe Imulungu pfisang'an e aghala ighanoghile ka pfayobama Imulungu. ¹⁴Nzambi ng'aitsovatawala keli bae, kwaapfila mwemwe ng'amlongsighwa na ghamalaghitso, ila mwolongosighwa na uluso.

Utumwa wo kutenda ghanoghile

¹⁵Lelo tulonge choni? Angu tutende ghehile kwaapfila ng'atulongotsighwa na ghamalaghitso bae, ila twolongotsighwa na uluso? Si pfpifo bae! ¹⁶Mwemwe mwomanya ghendo ka hamwilapfa muwenyegho ka watumwa kumtegheletsa imunu yungi, mwemwe mwakuwa watumwa wa ayula yamumtegheletsa. Mng'awa watumwa we nzambi mtsomalila mlifwa, mng'awa watumwa we ukutegheletsa mtsakoneka mnogha kwe Imulungu. ¹⁷Lekeni mighede kwe Imulungu, kwaapfila hata ka tsamawatumwa wa nzambi, lekeni sambi mwoghakinda kwa ghumoyo ghewenu ghwose aghala ghose ighali mne malangulitso ighambokele. ¹⁸Mwemwe tsamkombolighwa kulawa mne nzambi, na muwa watumwa we aghala ghobama Imulungu mghatende. ¹⁹Hano silonga bae mbuli ng'omu kwaapfila mwemwe ng'amdaha kumanya chanilonga. Ka ghumwande pfamtohole kuwa watumwa wa ghehile na matotso, pfpifila sambi mtoghole kuwa watumwa wa aghala ghobama Imulungu ili mwenzelusighwe.

²⁰Kwaapfila hamuwile watumwa we nzambi, tsamkala ng'amlongotsighwa na aghala ghobama Imulungu. ²¹Angu chambwedile choni ghamatsuwa ghala hamtendile aghala sambi ighakoneka chinyala kuna mwemwe? Kwaapfila aghala ghamtendile ghoghala lifwa. ²²Lekeni sambi mkombolighwa mne nzambi, na muwa watumwa we Imulungu. Chambweda sambi iwo uhenzeluka, nawo wogħala ughima wa ghamatsuwa ghose. ²³Kwaapfila maliho għe nzambi lifwa, lekeni ghweko lye Imulungu iwo ughima wa ghamatsuwa ghose kwa kwilunga na Yesu Kiristu, Imtwatsa wetu.

Ghamalaghitsa għa ukukwela

7 ¹ Ndughu tsangu, mwogħamanya ghengo agho għanilonga, kwaapfil ħolongha ne iwanu iwomħajna għamalaghitsa. Għamalaghitsa għomta wala imnu hayakuwa mghimma. ² Tulonge, ipinga hayokwelighwa, kohiġħwa na għamalaghitsa hala immale ayo ang'awa mghimma, lekeni mmale wake ang'afa, ipinga ayo ng'ohiġwa bae na għamalaghitsa. ³ Lelo ipinga ang'akala na mmale yungi aktu mmale wake yang'ali mghimma, ipinga ayo katsokem ħiġwa mghoni. Lejeni mmale wake ang'afa, ng'ohiġħwa keli bae ne għamalaghitsa, si mghoni bae hata ang'akwelighwa na mmale yungi. ⁴ Pfipfil namwe ndughu tsangu, ng'amlongotsighwa bae na għamalaghitsa kwaapfil ġwilunga na luki lwa Kiristu, ili muwe wanu wa imnu yungi, yuġo iyatsil ħuke, ili tumṣang'anile pfinogħile Imulungu. ⁵ Hatung'ali twokala kuno twolongotsighwa na luki, dong'o tsa luki tsatsisongesighwa ne għamalaghitsa, tsisang'anha mne ng'uli tsetu, na ghose għatutendile għamalila mne lifwa. ⁶ Lejeni sambi ng'atwo ħiġwa bae na għamalaghitsa, kwaapfil tufa kwa mbuli ila itutendile watumwa, ili tutumikile kwa ughimha wa sambi we Ghumuhe Mwenzeluka, na si kwa nzila ila ye għumwande ye għamalaghitsa ighandik ħiġwe.

Għamalaghitsa ne nzambi

⁷ Lelo tulonge choni? Angu Għamalaghitsa nzambi? Bae! Lejeni kubitla Għamalaghitsa tsanimanya nzambi chinu chachi. Ka għamalaghitsa ng'agħi longile bae, "Uleke kusulukila chinu cha miyagħo," tsaning'alekile kumanya ka kusulukila chinu chachi. ⁸ Kwa ndagħihs ayo, nzambi tsaipta ulegħelu wa kulamsa chila ukusulukila kwihile ikili mghati mwangu. Kwaapfil bila għamalaghitsa nzambi ifa. ⁹ Għumwande tsaning'ali namgħimha bila ya għamalaghitsa, lejeni ndagħihs haitsile, nzambi tsayenela mne ughima wangu na nene tsang'ala ka nyifa. ¹⁰ Tsambona ndagħihs ayo iibam ħiġwie iġħiġ ughima, lejeni kuna nene inighalila lifwa. ¹¹ Mana nzambi tsaipta nyawfwi kubitila ndagħihs ilia, ingutsukila, inikoma. ¹² Apfo lelo, Għamalaghitsa għahenzeluka na ndagħihs iħenzerlu, għomnogħelesa Imulungu na għanogħha. ¹³ Lelo achila ichinogħile chingalila lifwa? Si pfipfo bae! Itendekha apfo ili nzambi itangike ka nzambi ghendo. ichitumila achila ichinogħile na kung'alilla lifwa lyangu. Apfo nzambi kubitila ndagħihs, ilangusa għendo pfaihile ng'ani.

Ing'ondo mghati mwe imunu

¹⁴ Twomħajna ka Għamalaghitsa għolawa mghati mwe Muhe, lejeni nene si wa Muhe bae, nihutsighwa niwe mtumwa wa nzambi. ¹⁵ Simanyile bae chonitenda, kwaapfil aghħala iġħani bama sīgħatenda bae, lejeni aghħala inighahila nogħatenda. ¹⁶ Lejeni ning'atenda aghħala sīgħab bħaqqa bae kugħatenda, notogħola ghendo ka Għamalaghitsa għanogħha. ¹⁷ Lelo si nene bae nimwen yegħi yanitenda għano, ilia nzambi iikka mghati mwangu. ¹⁸ Nomħajnejha għiex kuduhu ilinogħile lyloyse iż-żikkie mghati mwangu, mne luki l-wangu lwa nzambi. Kwaapfil nobama kutenda għanogħile, lejeni sidha bae. ¹⁹ Kwaapfil sīgħatenda bae għanogħile għanib bħaqqa kugħatenda, lejeni nogħatenda aġħiġi sīgħab bħaqqa bae kugħatenda, si nene bae yanitenda, ilia nzambi iikka mghati mwangu iyo iitenda aġħo.

²¹ Apfo nitanga chinu chino, hanibama kutenda għanogħile, għehej nagħo għabba. ²² Lejeni mghati mwangu ghendo nogħadeng'elela għamalaghitsa għa Imulungu. ²³ Lejeni nakona mbuli ingi iis-sang'anha mlukuli mwangu. Mbali ayo yesongħa na mbuli iitħo għolighwa ne mbutsi tsangu. Mbali ayo yonenda niwe

mtumwa wa mbuli tsa nzambi itsisang'ana mlukuli mwangu.²⁴ Nene miyenu! Yuhu iyodaha kung'ombola mne lukuli luno ilunighala mne lifwa?²⁵ Mighede kwe Imulungu ionikombola kubitila Yesu Kiristu Imtwatsa wetu!

Lelo apfi pfiffo pfanili, nene mwenyegho mne mbutsi tsangu namtumwa we mbuli tse Imulungu, lekeni mna lukuli nene namtumwa wa mbuli tsa nzambi.

Ughima kubitila Ghumuhe

8¹ Apfo kuduhu ukuhighighwa kwa awala iwalli mghati mwa Kiristu Yesu.

8² Kwaapfila kubitila Kiristu Yesu, mbuli ye Ghumuhe we ughima inikombola kulawa mna mbuli ya nzambi na lifwa.³ Imulungu katenda achila ing'achidahika bae kutendeka na Malaghitso gha Musa mana lukuli lune nzambi Iwahela ingupfu. Imulungu kamtuma Imwanaghe nyalimwe yane lukuli ka ng'uli tsetu twetwe tune nzambi ili awe nambiko ya nzambi, apfo kahigha nzambi kwa lukuli alwo.⁴ Imulungu katenda apfo ili ukuhighighwa ikubamighwa na Malaghitso kutimile mghati mwetu, twetwe itukala kwa ngupfu tsa Ghumuhe Mwenzeluka, na si kwa ngupfu tsa lukuli lune nzambi.⁵ Awala iwokala kwa kuwinza ulukuli, mbutsi tsawo tsolongotsighwa na aghala gholubama lukuli. Lekeni awala iwokala kwa kumuwinza Ghumuhe Mwenzeluka, mbutsi tsawo tsolongotsighwa na aghala ghoyobama Ghumuhe.⁶ Kwaapfila mbutsi itsilongotsighwa na lukuli lune nzambi tsogħala lifwa, lekeni mbutsi itsilongotsighwa na Ghumuhe tsogħala ughima na tindiwalo.⁷ Imunu ang'apfikitsa mbuli itsibama lukuli Iwake luliheka, ayo kakuwa mwiħile we Imulungu, kwaapfila ng'okinda bae mbuli ye Imulungu, na ng'odaha bae kuikinda.⁸ Awala iwlolgotsighwa na lukuli lune nzambi ng'awodaha bae kumnogħeletsa Imulungu.

⁹ Lekeni mwemwe, Ghumuhe we Imulungu ang'akala mghati mwenu, ng'amlongotsighwa bae na lukuli, ila mwolongotsighwa ne Ghumuhe. Ka imunu wowose kahela Ghumuhe wa Kiristu, ayo si munu wa Kiristu bae.¹⁰ Lekeni ka Kiristu ka mghati mwenu, Ghumuhe komwing'ani ughima, kwaapfila mwemwe mpetiġħwa ne Imulungu mnogħha hata ka ng'uli tsenu tsitsakufa kwaajjil ya nzambi.¹¹ Na ka Ghumuhe wa ayula iyamtislilhule Yesu kulawa mlifwa kokala mghati mwenu, yuyo iyamtislilhule Yesu pfifila katsotsing'a ughima ng'uli tsenu itsikufa. Katsotenda apfo kwa Ghumuhe wake, iyokala mghati mwenu.

¹² Apfo ndugħu tsangu, tuna sang'an, ng'atubamighwa bae kukala ka ng'uli tsetu tsine nzambi pfatsibama tukale.¹³ Kwaapfila mng'akala ka ng'uli pfatsibama, mtsakufa ghendo. Lekeni ka kubitila Ghumuhe mwogħakoma aghħala għeħile iġħatdindighwa na lukuli, mtsokala waghima.¹⁴ Mana awala wose iwlolgotsighwa na Ghumuhe we Imulungu awo iwo iwana wa Imulungu.¹⁵ Kwaapfila ng'ambokele bae Ghumuhe iyawatenda muwe watumwa keli wa kupfuka, lekeni mbokela Ghumuhe iyawatenda muwe iwana wa Imulungu. Apfo twokemelela, "Aba, Aba!"¹⁶ Ghumuhe we Imulungu mwenyegħo kolongesa hamwe na muhe tsetu ka twetwe twa iwana we Imulungu.¹⁷ Lelo ka twawanagħe, apfo twawahatsi we Imulungu, twoħatxi hamwe na Kiristu, mana ka tugħanzika hamwe naye, pfifila tut Sokala naye mne utunitso wake.

Utunitso iukutsa

¹⁸ Kwaapfila nomanya magħayu għatugħanzika sambi si chinu bae na ng'agħegħala bae na utunitso ula iutsogħubulighwa kuna twetwe.¹⁹ Pfilumbe pfose pfobetetsa kwa kusulukila ng'ani kughħubulighwa kwe iwana we Imulungu.²⁰ Kwaapfila pfilumbe pfose pfitindighwa pfiwe si chinu bae, si ka tsapfibama pfenyegħo, ila kwaapfila Imulungu tsakabamba iwe apfo, hata apfo lolelo lyabaho,²¹ kwaapfila pfilumbe apfo napfo pfitsolek elighwa kulawa mne utumwa wa

ukuhinyika, pfingile mne utunitso wa ukukombolighwa kwe iwana we Imulungu. ²² Kwaapfila twomanya mbaka sambi hano ka pfilumbe pfose pfogħutilila kwa usungu, ka usungu wokweleka imwana.²³ Si pfilumbe pfiliheka bae, ila na twetwe wenyegħo yatuli na Ghumuhe, iħali għwex lya Imulungu lya mwanduso, pfiċi twogħutilila kwa mghati aktar kutendighwa kuwa iwana we Imulungu ghendo na kukombolighwa ng'uli tsetu.²⁴ Kwaapfila tsatukombolighwa mne lolelo alyo, lekeni ka chinu ichilolelighwa chakoneka, aho kudħu keli lolelo. Angu munu wachi iyololela ichinu chayalinacho?²⁵ Lekeni tung'alolela chinu chila ing'atuchona bae, twobetetsa kwa kududumila.

²⁶ Pfiċi, Ghumuhe kotwafila twetwe mna ukuhungukighwa kwetu. Ng'atumanjile bae ukulomba ka pfaibamighwa, lekeni Ghumuhe imwenyegħo kotulombela twetwe kwa kugħutilila ing'akudaha kulongiġħwa.²⁷ Naye iyakona mmɔyo mwetū, komanya Ghumuhe chayakwalangula, kwaapfila Ghumuhe kowalombela wahenzeluka ka pfoybama Imulungu.

²⁸ Twomanya ghengo ka mne pfinu pfose Imulungu kotenda ghose għanogħe kwe iwanu wala iwomnoghela, awala iwakemīgħwa ka yeże pfayabamile.²⁹ Awala Imulungu yawamanyile kulawa għumwande, tsakalamula kulawa għumwande weghħale ne Imwanagħe, ili Imwana ayo yawe chaudele mna ndugħu wengi.³⁰ Na awala iyawasaghule, tsakawekma, na awala iyawakemile, kawapeta wanogħha, na awala iyawapetile wanogħha tsakahangila nawo utunitso wake.

³¹ Kuya lelo tulonge choni mna ghano ghose? Ka Imulungu ka lubali Iwetu, yuhi iyodha kutubelela?³² Imulungu ng'amwonele bae libatsi hata Imwanagħe imwenyegħo, ila kamla pfa kwaajili ya twetwe twose! Katwing'a imwanagħe, angu ng'atsotwing'a bae pfinu pfose hamwe naye?³³ Yuhu yatsoweng'a lighombha iwanu iyawasaghule Imulungu? Imulungu mwenyegħo kolonga wahela matotso.³⁴ Lelo yuhi yatsowahiga? Kudħu! Kwaapfila Yesu Kiristu tsakafa, kuya katsilihulighwa! Na kokala għumoko għwa kujilo għwe Imulungu, naye yujo iytulombela.³⁵ Yuhu lelo yatsotubaghħula kulawa mna unogħelu wa Kiristu? Pfii magħayo, ukugħanzika, ukudununzika, nzala, ukukala chidako, ukuhonzeka au ukukomighwa?³⁶ Ka Ghamaandiko Mahenzeluka pfogħolonga,

“Kwaajili yako twokala mlifwa chilo ne imisi.

Tweħħala ne iwang'olo iwogħenda kuchinjighwa.”

³⁷ Bae, mna ghano ghose twetwe tuħuma ghengo kubitila yeże iytunogħela.

³⁸ Kwaapfila tsanimanya ghengo kudħu ichinu ichidha kutubaghħula na unogħelu wake, si lifwa bae wala ughima, si wamalaika wala pfinnyamkela wane ingupfu, si pfinu pfa sambi wala ipfikutsa,³⁹ si ighali hasi, wala ighali kuchanya, wala choħċョ ċiħilumbiġħwe, kudħu ichidha kutubaghħula na unogħelu we Imulungu iuli mghati mwa Kiristu Yesu Imtwatsa wetu.

Imulungu ne iwanu wake

9 ¹ Nolongesa ghengo, nene na imunu wa Kiristu, silonga ughutsu bae. ² Ghumoyo għwangu għwetogħola hamwe ne Ghumuhe Mwenzelukaka ka nene sighthutsuka bae,³ ka nogħanzika sideke na nina usungu ing'aumalagħa bae mna għumoyo għwangu. ⁴ Mana ning'adahile kulomba nilightitwe na mbaghulighwe na Kiristu kwaajili ye Wayahudi, iwanu wa kabilia lyangu. ⁴ Awo iwo iwanu wa Israeli Imulungu iyawatendile wawwe iwanagħe, iyawalanguse utunitso wake, iyalaghane nawo, iyaweng'ile Ghamatagħihsu ghake, nzila ya ukumtamanila yeże na malaghano ghake.⁵ Wawo wa watsukulu wa iwabala wa Wahebraniya, naye Kiristu, mne unu wake, kalawila mne kabilia lyawo. Imulungu iytawala mna ghose, na yatunyighwe għamatsuwa ghose! Ona.

⁶ Chalaghane Imulungu ng'achilekile bae kutimila, kwaapfila si Waisiraeli wose iwo wanu we Imulungu. ⁷ Na si watsukulu wose wa Abrahamu wa iwana we Imulungu. Lekeni Imulungu tsakamlongela Abrahamu, "Watsukulu wako watsolawila kwa Isaka." ⁸ Mana iwana wala iwelekighwe kwa lukuli, awo si iwana we Imulungu bae, ila iwana wala iwelekighwe kwa laghano lya Imulungu awo iwo iwopetighwa iwana wa Abrahamu. ⁹ Kwaapfila Imulungu tsakeka laghano lyake pfini, "Mne chipindi ichanisaghule nitsakuya na Sara katsakweleka imwana."

¹⁰ Si pfipfo pfiliheka bae, ila Rebeka naye tsakakala na iwana weli kwa aba yumwe, ayo iyo imbalu wetu Isaka. ¹¹ Hata ng'ana iwana awo weli welekighwe bae, na ng'ana watende ichinu chochoso chinoghole au chihile, Imulungu kakoneka kana uwetso wa kusaghula. ¹² Yeye hayosaghula kosaghula ka pfobama mwenyegho, ng'olola bae chayotenda imunu. Imulungu tsakamlongela Rebeka, "Imwana mbala katsomsang'anila imdodo wake." ¹³ Ka pfayandikighwe mne Ghamaandiko Mahenzeluka, "Yakobu kaninoghela lekeni Esau nimuhila."

¹⁴ Lelo tulonge choni? Pfii Imulungu kana ubaghutsi? Aka si pfipfo bae!

¹⁵ Kwaapfila tsakamlongela Musa,

"Nitsomwonela libatsi imunu yula iyanibama kumwonela libatsi,
nitsomdudumila imunu yula iyanibama kumdudumila."

¹⁶ Apfo, ghose ghoulila libatsi lye Imulungu na si choyobama imunu bae au choyosang'ana imunu. ¹⁷ Kwaapfila Ghamaandiko Mahenzeluka gholonga pfini kwa Farao mnndewa wa Misiri, "Tsanikutenda uwe mnndewa ili nilanguse ngupfu tsangu kubitila ghweghwe na tagħwa lyangu limanyike muisi mwose." ¹⁸ Apfo, Imulungu komonela libatsi imunu yula iyobama kumonela libatsi, na iyobama kumtenda yawe msughu.

Maya na libatsi lye Imulungu

¹⁹ Yumwe wenu kodaha kunongela, "Lelo ule Imulungu ang'ali yotulaumu? Yuhi yodaha kughagħoma aghala ghoyobama Imulungu?" ²⁰ Lekeni ghwegħwe uli nani, yumwidika Imulungu apfo? Chiha ng'achidaha bae kumghutsa mfina pfiha, "Ule kunenda pfini?" ²¹ Mfina pfiha kodaha kufina pfiha pfibili kwa lidongo limwe ka pfayobama, chimwe kwa sang'ano ng'ulu ngulu na chingi kwa sang'ano ndodo ndodo.

²² Apfi pfipfo pfaili kwa Imulungu. Tsakabama kulangusa maya yake na ingupfu yake, lekeni tsakawadudumila iwanu wala iwabamighwe wahighiġħwe na maya yake, awo iwobamighwa kuhinyiġħwa. ²³ Naye imwenyegħo tsakabama kuulangusa utunitso wake mkulu, iyaugħiġidile kuna twetwe itubamighwe kubokela libatsi lyake, twetwe iyatwikile kulawa għumwande tubokele utunitso wake. ²⁴ Twetwe iwo iyatukemile, si kulawa kwa Wayahudi waliheka bae, ila kulawa kwa iwanu wa isi tsingi pfipfila. ²⁵ Ka Imtwatsa pfayalongile mna chitabu cha nabii Hosea,

"Awala iwal 'si iwanu wangu bae,'
nitsowakema 'iwanu wangu.'

Nitsolangusa unogħelu wangu kune
isi tsila ng'ana nitsinogħele bae."

²⁶ Kuya,

"Hanu hala hawalongelighwe,
'Mwemwe si iwanu wangu bae,'
baho watsokemighwa iwana we Imulungu iyali mgħima."

²⁷ Pfipfila nabii Isaya kowamanila Waisiraeli hala hayalòngile,
"Hata ka iwanu wa Israeli wa wengi ka msanga ghuli kumwani,
lekeni wanu wadodo waliheka iwartsokombolighwa.

²⁸ Kwaapfila Imulungu ng'atsokawa bae kuihigha ghendo isi yose.”

²⁹ Ka nabii Isaya pfayalongole kulonga,

“Ka Imtwatsa yane ngupfu ng'atulekele bae mweleko wa Waisraeli, wose tung'afile ka iwanu Sodoma, tung'eghalile na iwanu wa Gomola.”

Pauli kowalombela Waisraeli

³⁰ Lelo tulonge choni? Iwanu iwali si Wayahudi bae, ng'awasang'ane chinu ili wonke ne Imulungu wanogha, tsawoneka ne Imulungu wanogha kwa ukutogholo kwavo, ³¹ lekeni Waisraeli, iwabamile ukutogholighwa ne Imulungu kubitila ghamalaghitso, ng'awoneke wanogha kwe Imulungu. ³² Ule ng'awoneke wanogha kwe Imulungu? Kwaapfila tsawehuwila aghala ghawatendile, ng'awehuwile bae ukutogholo. Apfo tsawekwala mne “libwe lya kwikwalila.” ³³ Ka pfayandikighwe,

“Nyika libwe ako Sayuni,

nalyo litsowatenda iwanu wekwale,

nyika libwe iliwatenda iwanu waghwe.

Lekeni imunu wowose iyomtoghola ng'atsoghelighwa chinyala bae.”

Ukombotsi kwe iwanu wose

10 ¹ Ndughu tsangu, ghumoyo ghwangu ghwobama ghendo na nomlomba Imulungu Waisraeli weyangu wakombolighwe. ² Mana nowalongelani ghendo, wawo welapfa ghendo kumsang'anila Imulungu, lekeni si kwa kumanya pfinoghile bae. ³ Kwaapfila ng'awamanyile bae Imulungu pfayowatenda iwanu wanogha hambele hake, nawo wandusa inzila yaho iwenyegho, ng'awoiwinza bae inzila ye Imulungu ya kuwatenda iwanu wanogha hambele hake. ⁴ Kwaapfila Kiristu hayatsile, ghamalaghitso ghatimila, ili chila munu iyotogholo yapetighwe kanogha kwe Imulungu.

⁵ Mne mbuli ye ukutogholighwa ne Imulungu kubitila ukukinda Ghamataghitso Musa kandika pfino, “Imunu wowose iyohakinda Ghamataghitso katsakuwa mghima kubitila Ghamataghitso agho.” ⁶ Lekeni imbuli ya ukutogholighwa ne Imulungu kubitila ukutogholo ya pfino, “Uleku kulonga mmoyo mwako, yuhi yatsogheluka mbaka kulanga Yamgħale Kiristu hasi yatse kutukombola?” ⁷ au ukulonga, “Yuhi yatsohulumka kutsimu yamwinule Kiristu kulawa mlifwa yatse kutukombola?” ⁸ Lekeni Ghamaandiko Mahenzeluka għolonga pfino. “Imbuli ye Imulungu yahabebi nagħwe, ya mumlomo mwako na ya mmoyo mwako.” Ayo iyo imbuli ya ukutogholo yatuwapetela iwanu. ⁹ Ung'atogħola kwa ukulonga kwa mlomo wako, Yesu kamndewa, na ung'atogħola mmoyo mwako ka Imulungu kamtsilħula kulawa mlifwa, kutsokombolighwa. ¹⁰ Kwaapfila kwa għumoyo imunu kotogħola na kakoneka kanogħa kwe Imulungu, na kwa mlomo imunu kolonga na kokombolighwa. ¹¹ Ka Ghamaandiko Mahenzeluka pfagholonga, “Imunu wowose iyomtoghola ng'atsoghelighwa chinyala bae.” ¹² Mana kuduhu ubaghutsi kwa Myahudi wala kwa imunu iyali si Myahudi bae, kwaapfila Imulungu ka Imtwatsa we iwanu wose na kamluso kwe iwanu wose iwomlomba, ¹³ Mana għamaandiko Mahenzeluka għolonga, “Chila imunu iyolomba kwa tagħwa lya Imtwatsa, katsokombolighwa.”

¹⁴ Lelo watsomlombatse ayula ng'ana wamtogħole bae? Kuya watsomtogholtatse ayula ng'ana wahulike bae mbuli tsake? Na watsoħulikatse ka kuduhu bae imunu wa kuwapetela? ¹⁵ Na iwanu watsopetatse Imbuli Inoghile ka ng'awaghaliq ħwe bae? Ka pfayandighwe, “Kunogħa ghengo ukutsa kwa iwanu wala iwopeta Imbuli Inoghile!” ¹⁶ Lekeni si Waisraeli wose bae iwatogħole Imbuli Inoghile ye Imulungu. Ka Isaya pfayalongile, “Imtwatsa, yuhi iyatogħole usenga wetu?” ¹⁷ Lekeni

ukutogholo kwakutsa kubitila ukuhulika usenga, na usenga awo wakutsa kwa mbuli ya Kiristu.

¹⁸ Lekeni noghutsa, pfii ng'awahulike bae? Ona kuhulika wahulika, ka Ghamaandiko Mahenzeluka pfaghlonga,

"Litsi lyawo lyenela muisi mwose
mbuli tsawo tsipfika muisi mwose."

¹⁹ Noghutsa keli, pfii Waisiraeli ng'awamanyile bae? Imulungu tsakalongola kulonga kubitila Musa,

"Nitsowatenda mwone chepfu kubitila
iwanu wa isi tsingi.

Nitsowatenda mwone maya kubitila
iwanu ing'awamanyile."

²⁰ Imulungu tsakalonga kubitila Isaya bila kupfuka,
"Tsamboneka kwe iwanu wala ng'ana wambame bae.
Tsaniwalawila awala ing'awaghutsile bae mbuli tsangu."

²¹ Lekeni kwa Waisiraeli, Imulungu kolonga,
"Misi yose tsaniwaghholosela ghumoko ghwangu kuwakema iwanu iwolema
kutogholo na wasughu."

Imulungu kowonela libatsi Waisiraeli

11 ¹Lelo noghutsa, Angu Imulungu kawalema iwanu wake? Mbe, ng'awalemile bae! Nene mwenyegho na Muisiraeli, mtsukulu wa Abrahamu, nolawila mne kabilia lya Benjamini. ² Imulungu ng'awalemile bae iwanu wake iyawamanyile kulawa mwanduso. Angu ng'ammanyile bae Ghamaandiko Mahenzeluka pfaghlonga hala Eliya pfayamlilie Imulungu kwa nzambi tsa Waisiraeli?

³ "Imtwatsa, wawakoma manabii wako na wahahinya hanu hako hakulapfila nambiko. Yanisighale nene niliheka, nawo wobama wang'ome!" ⁴ Angu Imulungu tsakamwidikatse? Tsakamlongela, "Nyikila mwenyegho iwanu 7000, awo ng'awamtamanile bae mulungu Baali." ⁵ Apfo pfipfo pfaili sambi, kuna iwanu chidogho iwasaghulighwe kwa uluso we Imulungu. ⁶ Wasaghulighwa kwa uluso wake, si kwa aghala ghawatendile bae. Kwaapfila ka Imulungu kosaghula kwa kulola chawotenda iwanu, apfo uluso wake ung'awile si chinu bae.

⁷ Lelo choni? Iwanu we Isiraeli ng'awachonile bae achila chawang'ali wochibama, lekeni awala iwasaghulighwe wachona. Wamwenga tsawatendighwa wasughu.

⁸ Ka pfaghlonga Ghamaandiko Mahenzeluka,

Imulungu kaweng'a imimoyo mikomu,
kaweng'a tsinenge lekeni ng'awakona bae,
kaweng'a maghutwi lekeni ng'awohulika bae mbaka leloli.

⁹ Naye Daudi kalonga,

"Pfihungo pfawo pfiwe mtegho we kuwaghogha,
waghwe na wahighighwe.

¹⁰ Nenge tsawo tsighelighwe chisi
waleke kona.

Mighongo yawo ipfeduke ghamatsuwa ghose."

¹¹ Noghutsa keli, pfii Wayahudi tsawekwala mbaka waghwa ghendo? Mbe, si pfipfo bae! Lekeni kwa ghamatotsa ghawo ukukombolighwa kutsa kwe iwanu wangili Wayahudi wone chepfu. ¹² Lekeni ka ghamatotsa gha Wayahudi ghaighalila isi yose ukubweda, na ukuhungukighwa kwavo ukutogholo kuwatenda iwanu iwali si Wayahudi webwede. Lelo pfii Wayahudi wose wang'amuyila Imulungu, ambe ukubweda kutsakongetseka ghendo!

Ukombotsi we iwanu iwali si Wayahudi bae

¹³ Nowalongelani mwemwe imli si Wayahudi bae, kwaapfila nene namtumighwa kwe iwanu iwali si Wayahudi bae, neghodela isang'ano yangu. ¹⁴ Nobama niwatende iwanu wangu Wayahudi wone chepfu, ili nidahe kuwakombola wamwenga mghati mwawo. ¹⁵ Mana ka ukulemighwa kwawo kuwatenda iwanu wose walamlitsighwe ne Imulungu, pfii itsakuwatse hawatsotogholighwa ne Imulungu? Iwanu watsotsilihuka!

¹⁶ Chihindi chamwanduso che chighate ang'eng'ighwa Imulungu, chighate chose chakuwa chake. Imitsitsi ing'awa ye Imulungu, ghamaputila ghose nagho ghakuwa ghake. ¹⁷ Tulonge, ghamaputila ghangi gha mtseituni ghaghanighwa na ghamaputila gha mtseituni wa kwibagho ghekighwa hanu haho. Mwemwe imli si Wayahudi mweghala ne mtseituni wa kwibagho, sambi mwehangila ughima wa chimuhe wa Wayahudi. ¹⁸ Apfo mleke kuwabetsa awala iwaghanighwe ka ghamaputila! Lelo mdahatse kwighoda? Mkumbuke si mwemwe bae imkindilitsa imitsitsi, ila imtsitsi yomkindilitsani mwemwe.

¹⁹ Lekeni mwodaha kulonga, "Ghamaputila ghaghanighwa ili twetwe twikighwe hanu hala." ²⁰ Pfinogha! Tsaghaghanighwa kwaapfila ng'aghatorghole bae, lekeni mwemwe mwakwima kwaapfila mtogħola. Lelo mleke kwighoda ila mpfuke. ²¹ Kwaapfila ka Imulungu ng'awalekile Wayahudi iwegħalile ne ghamaputila īghaghanighwe, pfii lelo Imulungu katsomlekani mwemwe?

²² Lelo mlole libatsi na ukali we Imulungu. Yeye kamkali kwa awala iwaghwile, lekeni kana libatsi kuna mwemwe ka mwogħendelela kukala mna libatsi lyake, lekeni ka si pifpo bae, mwemwe namwe mtsogħanighwa. ²³ Na Wayahudi pfipfila wang'atoghola, watsokwikighwa keli hanu hala hawaghanighwe, kwaapfila Imulungu kodaha kutenda apfo. ²⁴ Mwemwe iwanu imli si Wayahudi mwegħala na putila la mtseituni wa kwibagħo. Mlapfighwa ako mwikighwa mne mtseituni wa kumghunda, mne sina si lyenu bae. Lekeni Wayahudi weghala na mtseituni wa kumghunda. Lelo kuna ukomu wachi Imulungu kuwoyitsa keli msina mwawo iwenyegħo?

Imulungu kowonela libatsi iwanu wose

²⁵ Ndugħu tsangū sibama bae mleke kumanya mbuli ino, nobama mmanyi ili mleke kwibona mna mbutsi ng'anġi. Usugħu wa Waisraeli tsaukala wa chipindi chidogħo, mbaka iwanu wa isi tsingi hawatsomuyila Imulungu. ²⁶ Bahu Waisraeli wose watsokombolighwa, ka pfayandikighwe,

Mkombotsi katsakutsa kulawa Sayuni,
Katsogħalapfa għeħile ghose mna lukolo lwa Yakobu,

²⁷ Na alino lagħano lyangu kuna wawo,
hanitsogħalegħusa għeħile ghaw.

²⁸ Kwaapfila Wayahudi woilema Imbuli Inogħile, wawo wawa wanebe we Imulungu kwaajjili ya mwemwe. Lekeni kwaapfila Imulungu Kawasaghula, wang'ali wonogħelighwa ne Imulungu kwaajjili ya iwabala wawo. ²⁹ Mana Imulungu ang'awasaghula iwanu na kuwatenda webwede, ng'ogħalusa bae acho chayatendile. ³⁰ Ka mwemwe pfamlemlie kumtegħeletsa Imulungu aho għumwande, lekeni sambi mbokela libatsi lyake kwa kulema kwawo Wayahudi kumtegħeletsa Imulungu. ³¹ Pfipfila ka mwemwe pfambokele libatsi, Wayahudi sambi nawo wolema kumtegħeletsa Imulungu, ili nawo sambi wabokele libatsi lye Imulungu. ³² Kwaapfila Imulungu kawatenda iwanu wose waleke kutegħeletsa, ili yawonele libatsi iwanu wose.

Imulungu yatunitsighwe

³³ Utajili we Imulungu mkulu sideke
na ihekima yake ng'ulu na ukumanya kwake kukulu.
Yuhu iyomanya pfayolamla?
Yuhu iyomanya nzila tsake?
³⁴ "Yuhu iyomanya chayopfikitsa Imulungu,
yuhu iyodaha kumlongotsa mna ukulamla kwake,
³⁵ Yuhu iyalongol e kumwing'a chinu,
kuya Imulungu yamlihe?"
³⁶ Kwaapfila pfinu pfose pfolawa kuna yeye,
na pfabaha kubitila yeye
na kwaajili ya yeye.
Imulungu yatunitsighwe ghamatsuwa ghose. Ona.

Mwilapfe kumsang'anila Imulungu

12 ¹ Apfo ndughu tsangu, kwaapfila Imulungu kana libatsi sideke, nomlombani ghendo mlapfe ughima wenu ka nambiko illi ngima, muwe wahenzeluka na mtende aghala ighamnoghela yeye. Ako kuko ukumtamani Imulungu kunoghile. ² Mleke kughawinza keli aghala ighali muisi mno, Imulungu na yaghalsee mbutsi tsenu, ili mdahe kughamanya aghala ghoyobama Imulungu. Mtange chihi chinoghile na chihi ichimnoghela yeye na ichitimilike.

³ Kwa uluso wangaile Imulungu, nomlongelan mwemwe wose, chila munu yaleke kwibona kamkulu kubita pfayabamighwa yaye, lekeni mwiloese iwenyegho ka Imulungu pfayamgholele chila imunu ukutogħola kwake. ⁴ Kwaapfila mne lukuli lumwe kuna pfilungo pfini, lekeni pfose ng'apfisang'ana ng'onde imwe bae. ⁵ Pfiplila twetwe hata ka twawengi, twa lukuli lumwe kwa kwilunga na Kiristu, na chila munu ka chilungo cha miyaghe. ⁶ Mana chila imunu kana gholelo lyake kwa uluso watwing'ile Imulungu. Imunu ka keng'ighwa gholelo lye ukulonga usenga we Imulungu, yaloneg kwa ukutogħola kwake. ⁷ Imunu iyeng'ighwe ukuwasang'anila weyagħe, leka yawsang'anile, ka ukulangulitsa leka yalangulitse. ⁸ Ka kuwakanza wamwenga, leka yatende pfipfo, munu iyolapfa, yalapfe kwa għumoyo għumwe. Imunu iyolongotsa, yalongotse pfinogħile, naye iyotenda chinu cha libatsi yatende kwa ukudeng'elela.

⁹ Unogħelo wenu uleke kuwa wa ung'ene. Mgħahile ghose għeħile, mghakindilit aghħala ighanogħile. ¹⁰ Mwinogħele ka mwa wandughu, mwihulikitse wenyegħo kwa wenyegħo. ¹¹ Mleke kulegħela hamumsang'anila Imtwatsa, msang'anileni kwa għumoyo wenu wose. ¹² Lolelo lyenu liwatende mdeng'elele, hane magħayo mdudumile na mleke kwipfa ukulomba. ¹³ Muwagħolele iwanu we Imulungu pfinu pfenu, muwe waluso kwa wħenza.

¹⁴ Muwabaliki awala iwodununzani, muwabaliki, mleke kuwalighita. ¹⁵ Mdeng'e na awala iwodeng'a, ileni na awala iwolila. ¹⁶ Mkale pfinogħile chila imunu na miyagħe. Mleke kwighoda, ila mtogħol kukala ne iwanu mbughilambugħila. Mleke kwibona mna ihekima ng'an.

¹⁷ Imunu ang'am tendelani għeħile, mwemwe mleke kumliha għeħile, mtende għanogħile kwe iwanu wose. ¹⁸ Mtende pfamdaha mkale tsegħħamba ne iwanu wose. ¹⁹ Sale tsangu, mleke kulija għeħile, ila mbuli ayo mlekeleni Imulungu, kwaapfila yandikīgħwa, Imtwatsa kolonga, "Maliho igħo għħantu nene, nene nitsoliha." ²⁰ Kuya Ghamaandiko għolonga,

"Imunu iyokuhila ang'awa na nzala, umwing'e ichijo ang'awa na ng'ilu, umwing'e għamatsi yanwe.

Ung'atenda apfo, kutsomghela chinyala."

²¹ Uleke kutogholo ghehile ghakuhume, ila ughahume ghehile kwa ghanoghile.

13 ¹ Chila imunu awahulikitse watawala iwlolgotsa, kwaapfila kuduhi imunu iyo iyoweng'a iwatawala ngupfu ya kutawala. ² Lekeni ayula iyolema utawala, ayo kolema laghitso lye Imlungu, nawo iwtenda apfo watsohighighwa. ³ Mana iwtawala ng'awopfukighwa bae ne iwanu iwtenda ghanoghile, ila wopfukighwa na iwtenda ghehile. Naghwe ka ng'ubama bae kumpfuka ayula iyokulongosa, utende ghanoghile, naye katsokutunya. ⁴ Kwaapfila ye ye komsang'anila Imlungu kwaajili yako. Lekeni ung'atenda ghehile, umpfuke, mana kodaha ghendo kukuhigha. Yeye komsang'anila Imlungu, kowalangusa maya ye Imlungu awala iwtenda ghehile. ⁵ Apfo kwobamighwa kuwategheletsa iwatawala, si kwaapfila kwopfuka kuhighighwa ne Imlungu, ila kwaapfila ghumoyo wako womanya chaubamighwa kutenda.

⁶ Kwaajili ayo mwemwe mwoliha kodi, kwaapfila wavo womsang'anila Imlungu na welapfa kwaajili ya sang'ano ayo. ⁷ Apfo weng'eni chochose chowomdahini, imunu wa kodi, mwing'eni kodi yake, iyobama kupfukighwa, mpfukeni.

Mwinoghele

⁸ Mleke kudaighwa chinu chochose ne imunu, ila mdaighwe ukwinoghela kuliheka. Mana ayula iyomnoghela myaghe kaghatimilitsa Ghatalaghitsa gha Musa. ⁹ Kwaapfila malaghitso ghano, "Uleke ughoni, uleke kukoma, uleke kwiba, uleke kutsulukila pfinu pfe iwanu," na malaghitso ghangi ghose, ghamna laghitso lino limwe, "Umnoghele miyagho ka pfawinoghela ghumwenyegho."

¹⁰ Ung'arnognghela miyagho, ng'utsomtendela ghehile bae, apfo ukunoghela kokindilitsa Ghatalaghitso ghose.

¹¹ Mtende pfino, kwaapfila mwomanya ka chipindi cha mwemwe kulamka kulawa mnongo chitsa, kwaapfila sambi ukukombolighwa kwetu kwahabehi kubita hala hatwanzile kutogholo. ¹² Ichilo chahabehi kumala na imisi yahabehi kwingila. Apfo tuleke kutenda ghehile ghe chisi, tutende ghanoghile ghe ghumwanga. ¹³ Mleke tukale pfinoghile ka iwanu itukala mne ghumwanga we imisi, si kwa soyoka au kapatika, si kwa kwiha na ughoni wala ughobo na chepfu. ¹⁴ Ila mpfaleni Imtwatsa Yesu Kiristu, kuya mleke kuwinza ng'uli tsenu na kutenda dongo tsake tsa nzambi.

Uleke kumhigha myagho

14 ¹ Watogholeni awala iware noghola ndodo, na mleke kughabela ghamawatso ghawo. ² Ukutogholo kwe iwanu wamwenga kowatenda waje chinu chochose, lekeni imunu yungi yotogholo chidogho kakuja mbogha ye imitsani iliheka. ³ Imunu iyakuja chila chinu aleke kumbetsa ayula ing'akuja chila chinu. Ayula iyakuja mbogha ya imitsani iliheka naye aleke kumhigha ayula iyakuja pfinu ppose, kwaapfila Imlungu kamtoghola. ⁴ Ghweghwe uli nani yumuhigha imtwuma wa munu yungi? Ang'ema au ang'aghwa alyo lya imtwatsa wake. Na katsakwima kwaapfila Imtwatsa kodaha ukumwimitsa.

⁵ Imunu yumwe kodaha kona litsuwa limwe lidegheta kubita litsuwa lingi, na yummwenga kodaha kona ghamatsuwa ghose gheghala. Chila imunu na yalole ka chayopfikitsa chinogha.

⁶ Ayula iyakona litsuwa limwe lidegheta, ayo kotenda apfo kwa kumtunya Imtwatsa. Ayula iyakuja chochose chila, naye kotenda apfo kwa kumtunya Imtwatsa, kwaapfila wolonga mighede kwe Imlungu kwa chijo chayaweng'ile. Ayula iyolema kuja pfijo pfimwenga, ayo kotenda apfo kwa kumtunya Imtwatsa, naye kolonga mighede kwe Imlungu. ⁷ Mana haduhu imunu wowose mna twetwe

iyokala mghima kwaajili yake imwenyegho aliheka au iyakufa kwaajili yake mwenyegho aliheka.⁸ Kwaapfila tung'awa waghima, twawaghima kwaajili ya Imtwatsa, na tung'afa, twakufa kwaajili ya Imtwatsa. Apfo, tung'awa waghima au tung'afa, twetwe twa iwanu we Imtwatsa.⁹ Mana Kiristu tsakafa na koya muughima ili yawe Imtwatsa we iwafle na we iwaghima.

¹⁰ Ebali lelo komhigha myagho? Naghwe ule kombetsa myagho? Mana wose tutskwima hambele he chighoda che Imlungu chokuhighila.¹¹ Ka pfayandikighwe mne Ghamaandiko Maenzeluka,

Imtwatsa kolonga, "Nelaha kwa tagħwa lyangu, ka pfanili mghima,
chila imunu katsonipfugħamila għamagħot,
chila imunu katsotogħola ka nene na Imlungu,"

¹² Apfo lelo, chila imunu mna twetwe katsolonga mbuli tsake imwenyegho hambele he Imlungu.

Uleke kumuhonza miyagħo

¹³ Apfo tuleke kwihighana, ila mwalangitse, imunu aleke kutenda chinu chochose ichimuhonza myagħe yekwale au yaghwe mnzambi.¹⁴ Nene yanili mghati mwa Imtwatsa Yesu, nomanya ghengo kuduhu ichijo chochose ichihile chenyeħgo. Lekeni imunu ang'ona ichijo chimwenga chiha, aħċi chiha kuna yeye.¹⁵ Lekeni ung'amdesa ndugħu yako kwa ichijo chaukuja, ghwiegħwe kwahela unogħelo. Ichijo chaukuja chilek kumwaghitsa ndugħu yako, Kiristu tsakafa kwaajili yake.
¹⁶ Apfo achila chamkona mwemw ħinno, mleke kuchileka choneke chiha.
¹⁷ Mana Undewa we Imlungu si chinu cha ukuja bae wala ukunwa, lekeni wa undewa wa ighanoghile, tindiwalo na ndeng'elelo mna Ghumuhe Mwenzeluka,
¹⁸ kwaapfila imunu wowose iyomsang'anila pfino Kiristu, komnogħeletsa Imlungu na kotogħolighwa ne iwanu.

¹⁹ Apfo lelo tughendelele kutenda aghala ighoghala tindiwalo na ighotenda twiyyapfile ukwima pfinogħile.²⁰ Lelo uleke kuhinya sang'ano ye Imlungu kwe chiijo. Pfijo pfose pfinogħa, lekeni ng'apfinogħile bae imunu kuja chinu chochose ichimhonza imunu yungi yaghwe mnzambi.²¹ Pfinogħa kuleka ukuja inyama wala ukunwa imbwali wala kutenda chinu chochose ichimhonza myagħo yaghwe mnzambi.²² Lelo chochose choutogħola mna pfinu pfino chisighale kuna ghwiegħwe ne Imlungu. Wabweda awala wose ing'a weħiġha iwenyegħo kwa aghala ghawotenda.²³ Lekeni ayula iyokwalangula kwa chijs chayakuja, ang'aja kohiġħiġwa, mana ng'ajile bae kwa ukutogħola, na chinu chochose choyotenda imunu ka ng'oħxitenda kwa ukutogħola bae, ayo yakuwa nzambi.

Uwanogħelete sej̊ħie weyagħo uleke kwinogħela mwenyegħo

15 ¹ Twetwe yatutogħola ghengo twobamighwa tuwadudumile awala iwtogħola chidogħo. Tuleke kwinogħelesa iwenyegħo.² Chila imunu yamnogħelease miyagħe kwa ighanoghile, ili yamtsege.³ Kwaapfila Kiristu ng'enogħelease bae mwenyegħo, ka Ghamaandiko Mahenzeluka pfaghħolonga, "Maligho ghawakulīgħile ghwiegħwe, għanīgħiwa nene."⁴ Chila chinu ichandikighwe mne Ghamaandiko Mahenzeluka, chandikighwa kutulangulista twetwe, ili kwa ukududumila na ukugħumīgħwa għumoyo ne Ghamaandiko agho, tudahe kuwa na lolelo.

⁵ Imlungu yane ukududumila na iyogħuma għumoyo yamwing'eni muhe wa kuwa chinu chimwe kwa kuwinza ghayatendile Yesu Kiristu,⁶ ili mdahe kumtunya Imlungu, Aba we Imtwatsa wetu Yesu Kiristu kwa għumoyo għumwe na kwa litsi limwe.

Imbuli inoghile kwe iwanu wose

⁷ Apfo mwibokele mwemwe kwa mwemwe, ka Kiristu pfayambokeleni mwemwe, ili Imulungu yatunyighwe.⁸ Mana nomlongelani Kiristu tsakawasang'anila Wayahudi ili yalanguse ukweli we Imulungu, na laghano lyekile Imulungu ne iwabala wetu litimile,⁹ ili nawo iwanu iwal si Wayahudi wamtunitse Imulungu kwa libatsi lyake. Ka Ghamaandiko Mahenzeluka pfaghlonga

Apfo nitsokutunitsa mghati mwe iwanu we isi tsingi,

Nitsakwimba kulitunya taghwa lyako.

¹⁰ Kuya Ghamaandiko gholonga,

“Mdeng’elele mwemwe iwanu imli si Wayahudi;

mdeng’elele hamwe ne iwanu wake.”¹¹ Kuya Ghamaandiko gholonga,

“Mumtunye Imtwatsa, mwemwe iwanu imli si Wayahudi bae,

Mumtunye yeye, mwemwe makabila ghose!”

¹² Kuya Isaya kolonga,

Mlukolo mwa Yese katsolawila imunu,

naye katsowatawala kolo tsose.

iwanu iwal si Wayahudi nawo watsomlolela.

¹³ Imulungu yane Iolelo, yamwing’eni ndeng’elelo na tindiwalo ka pfamtoghola, Iolelo lyenu lyongetseke kwa ngupfu ya Ghumuhe Mwenzeluka.

¹⁴ Nene imwenyegho nomanya ghendo ka mwemwe ndughu tsangu mnogha sideke na mwomanya ghose, na mwodaha kwilangulitsa wenyegho.¹⁵ Mne ibaluwa ino tsanimwandikilani pfinu pfingi bila kupfuka, nidahe kumkumbusani keli. Tsanenda apfo kwa uluso we Imulungu kuna nene.¹⁶ Imulungu Kanisaghula niwe mtumighwa wa Yesu Kiristu kwe iwanu iwal si Wayahudi bae. Nosang’ana ka milapfa nambiko mna ukupeta Imbuli Inoghile ye Imulungu, ili iwanu si Wayahudi wadahe kuwa nambiko iitogholighwa ne Imulungu, nambiko iidegesighwa na Ghumuhe Mwenzeluka.¹⁷ Apfo kwa kwilunga na Yesu Kiristu, neghodela isang’ano yangu kwaajili ye Imulungu.¹⁸ Nitsolonga bila kupfuka aghala ghayatendile Kiristu kubitila nene mna ukuwalongotsa iwanu iwal si Wayahudi wamtteghelsete Imulungu. Katenda apfi kwa kulonga na kwa kutenda,¹⁹ na kwa ngupfu ya pitango pfa kukangawatsa na kwa ngupfu ye Ghumuhe we Imulungu. Apfo mne ghumwanza wangu kulawa Yerusalemu mbaka ghumkowa ghwa lluriko, chila hanu niwapetela iwanu Imbuli Inoghile ya Kiristu.²⁰ Chonibama nene ghamatsuwa ghose nipete Imbuli ye Imulungu mne isi tsila ng’ana Kiristu yamanyike bae, ili ndeke kutsenga mna lukwalambatса lwikighwe ne imunu yungi.²¹ Ka Ghamaandiko Mahenzeluka pfoghlonga,

“Awala ng’ana walongelighwe mbuli tsake, watsakona,

na awala ng’ana wahulike bae mbuli tsake, watsomanya.”

Pauli kobama kwangila Roma

²² Apfo kwaajili ya chinu acho ghamatsuwa mengi tsangomighwa kumwangilani.

²³ Lekeni kwaapfila sambi nimalitsa isang’ano yangu mne isi tsino, na kwaapfila tsambama ghamatsuwa mengi kutsa kuwonani,²⁴ nololela kutenda apfo sambi. Nitsomwangilani hanibita kughenda Spania, kuya nobama mwemwe mnyapfile kupfika ako hanimalitsa kudeng’elela kukala namwe chidogho.²⁵ Lekeni sambi noghenda Yerusalemu kuwasang'anila iwanu we Imulungu iwal ako.²⁶ Mana iwanu we Imulungu wa Makedoniya na wa Akaya wona pfinogha kuwachangila wahenzeluke we Imulungu iwal wahingwa ako Yerusalemu.²⁷ Wawo iwenyegho tsawona pfinogha kutenda apfo, na kweli tsawabamighwa ghendo watende apfo. Kwaapfila ka iwanu si Wayahudi bae wabokela pfinu pfa chimuhe kulawa kwa

Wayahudi, nawo wobamighwa wawagholele Wayahudi ipfinu pfa lukuli.²⁸ Apfo, hanimaltsa ing'onde ino na kuweng'a Wayahudi achila chawachangile iwanu, nitsomwangilani mwemwe hanighenda Spania.²⁹ Hanikutsa kuna mwemwe nomanya nitsakutsa na tsibalaka ketseketse tsa Kiristu.

³⁰ Lelo ndughu tsangu, nowalomba ghendo, kwa Imtwatsa wetu Yesu Kiristu na kwa unoghelo wa Ghumuhe, mwilunge na nene mnombiele kwe Imulungu.³¹ Mnombiele nikomboke kulawa kwe iwanu wala ing'awomtoghola Kiristu iwalli Yudeya, na mnombiele isang'ano yangu muisi ya Yerusalemu itogholighwe ne iwanu wa Imulungu iwalli ako.³² Apfo Imulungu ang'abama, nitse kuna mwemwe aku moyo wangu wodeng'elela, mbwihile hamwe namwe.³³ Imulungu wa tindiwalo yakale na mwemwe wose. Ona.

Pauli kowalamsa iwanu wa Roma.

16¹ Nobama mumtange lumbu wetu Fibi, yeye ka imunu yanoghile, kowasang'anila mtingano we iwanu we Imulungu iwalli Kenkeliya.

² Mbokeleni kwa taghwa lya Imtwatsa, ka pfawabokelighwa iwanu we Imulungu, mmwapfile chochoso chila choyomlombani, kwaapfila yeye tsakawapfila iwanu wengi, tsakanyapfila na nene pfipfila.

³ Ndamsileni Pilisila na Akila, iwasang'ana wayangu mne ing'onde ya Yesu Kiristu.⁴ Awo chidogho wakomighwe, ili nene nihone. Nolonga mighede kuna wawo, si nene niliheka bae, hata mitingano ye iwanu we Imulungu wa isi tsingi wolonga mighede kuna wawo.⁵ Ndamsileni iwanu iwomtoghola Kiristu iwotingana mne ing'anda yawo.

Ndamsileni na sale yangu Epaineto, iyandusile kumtoghola Kiristu mne isi ya Asiya.⁶ Ndamsileni Mariya, iyamsang'anileni ng'ani.⁷ Ndamsileni Andironiko na Yuniya, ndughu tsangu iwakalile mchifungo na nene. Wawo womanika ghendo mighati mwa watumighwa, nawo tsawanongola kumtoghola Kiristu.

⁸ Ndamsileni Ampiliato, sale yangu mkulu mne kwilunga ne Imtwatsa.

⁹ Ndamsileni Uriban, msang'ana miyetu mne ng'onde ya Kiristu, na sale yangu mkulu Stakisi.¹⁰ Ndamsileni Apele, iyaghetsighwe na kutogholighwa ne Kiristu. Walamseni iwanu wala iwalli mkaye mwa Alistobulo.¹¹ Ndamsileni ndughu yangu Herodioni, na iwanu iwomtoghola Kiristu iwalli mkaye mwa Narikiso.

¹² Ndamsileni Trifaina na Tirifosa, mapinga iwomsang'anila Imtwatsa. Pfipfila ndamsileni lumbu jangu Perisi, pinga yungi iyamsang'anile Imtwatsa sideke.

¹³ Ndamsileni Lufo, munu iyasaghulighwe ne Imtwatsa, hamwe na mai wake, yakalile ka mai wangu pfipfila.¹⁴ Ndamsileni Asinkilito na Filegoni na Herima na Patiroba na Hema na wanu wose iwomtoghola Kiristu iwalli hamwe nawo.

¹⁵ Ndamsileni Filologo, Yuliya, Nerea na lumbu wake, Olimpa ne wahenzeluka wose we Imulungu iwalli hamwe nawo.

¹⁶ Mwilamse mwemwe kwa mwemwe kwa ukwinonela ikunoghile. Iwanu wose iwamtoghole Kiristu womlamsani.

¹⁷ Ndughu tsangu, nowalombani mwalangitse na awala iwowatenda iwanu webaghule, na kuwatenda iwanu wangi waleke kughakinda malangulitso ghambokele. Mkale kutali nawo,¹⁸ kwaapfila wanu ka awo ng'awomsang'anila Kiristu Imtwatsa wetu bae, ila woghasang'anila mada ghawo wenyegho. Kwa mbuli tsawo tsine umta na itsinogheletsa wowabугha iwanu iwanoghile.¹⁹ Mana mwemwe mmanyaika kwe iwanu wose kwa kutegheleta, apfo nowadeng'elelani. Nombamani mkengele mne kutenda ghanoghile, na mkale mwahela matotsoto mna ghehile.²⁰ Imulungu wa tindiwalo, ng'atsokawa bae kumhonda Setani hasi mwe maghulu ghenu.

Uluso we Imtwatsa wetu Yesu ukale namwe.

²¹ Msang'ana myangu Timoteo, komlamsani, pfipfila ndughu tsangu Lukiy na Yasoni na Sosipateli wose womlamsani.

²² Na nene Teritio, inimwandikile Pauli ibaluwa ino nomlamsani kwa taghwa lye Imtwatsa.

²³ Gayo, mwenyekaye wangu, na iwanu wose iwomtoghola Kiristu womlamsani. Erasto, mkulu wa isi ino na ndughu yetu Kwalito, wose womlamsani.

²⁴ Uluso we Imtwatsa wetu Yesu ukale namwe mwose. Ona.

²⁵ Lelo tumtunye Imulungu iyodaha kumtendani mwime mna Imbuli Inoghile ya Yesu Kiristu yanimpetile, na mne ughubulo we imbuli ifisighwe kulawa ghumwande.

²⁶ Lekeni sambi imbuli ayo ighubulighwa na imanyika kubitila ghawandike manabii, na kwa laghitso lye Imulungu wa ghamatsuwa ghose imanyika kwe iwanu wose, ili makabila ghose ghamtoghole na ghamtegheletse.

²⁷ Imulungu yaliheka iyane nzewele yatunyighwe ghamatsuwa ghose kubitila Yesu Kiristu! Ona.